

Anasayfa » ANALİZ » Araplar Neden Suriye'de Bizi İstemiyorlar?

Araplar Neden Suriye'de Bizi İstemiyorlar?

Ercan Caner
ercancaner@sunsavunma.net
Elektrik ve Elektronik Mühendisliğinin yanı sıra, uçak ve helikopter lisanslarına sahiptir. Türkiye Hava Sahası Yönetimi alanında doktora tez çalışmalarını sürdüren Caner'in İnsansız Hava Araçları (2014) ve Taarruz Helikopterleri (2015) konulu makaleleri yayımlanmıştır. 36 yılı kapsayan TSK, BM ve NATO deneyimlerine sahiptir.

[Tweetle](#)

ANALİZ, ORTA DOĞU, SURİYE 21 Mart 2018 0 yorum 1.028 kez görüntüldü.

Araplar Neden Suriye'de Bizi İstemiyorlar?

Bizim özgürlüklerimizden nefret etmiyorlar. Kendi ülkelerinde petrol için ideallerimize ihanet ettiğimiz için bizden nefret ediyorlar.

Bilyoner
Premier Lig ve çok daha fazlası Bilyoner'de!
HEMEN OYNA

Köşe Yazarlarımız TÜMÜ

Fatih Bengi
Ülkelerin ve Toolumların Kaderi

Ercan Caner : Araplar Neden Suriye'de Bizi İstemiyorlar ????

E-POSTA : ercancaner@sunsavunma.net

Elektrik ve Elektronik Mühendisliğinin yanı sıra, uçak ve helikopter lisanslarına sahiptir. Türkiye Hava Sahası Yönetimi alanında doktora tez çalışmalarını sürdüren Caner'in İnsansız Hava Araçları (2014) ve Taarruz Helikopterleri (2015) konulu makaleleri yayımlanmıştır. 36 yılı kapsayan TSK, BM ve NATO deneyimlerine sahiptir.

21 Mart 2018

Bizim özgürlüklerimizden nefret etmiyorlar. Kendi ülkelerinde petrol için ideallerimize ihanet ettiğimiz için bizden nefret ediyorlar.

Yazar Robert F. Kennedy, Jr. Politico Magazine, 22 Şubat 2016

Çeviren: Ercan Caner, Sun Savunma Net, 21 Mart 2018

John Foster Dulles (solda) ve Başkan Eisenhower, 1952. | Foto: Getty

Kısmen de olsa babam bir Arap tarafından öldürüldüğünden, Birleşik Devletler politikasının Orta Doğu üzerindeki etkilerini ve özellikle de ülkemize karşı ara sıra İslam dünyasından gelen kana susamış tepkilere neden olan faktörleri anlamak için bir çaba gösterdim.

İslami Devlet terör örgütünün yükselişine ve Paris ile San Bernardino'da bu kadar çok masum insanın ölümüne neden olan vahşetin kaynağını araştırmaya odaklandığımızda, din ve ideolojinin ötesinde uygun açıklamalar aramamız daha iyi olabilir. Geçmişe ve petrolün çok daha karmaşık gerekçelerine ve bunların nasıl sık sık suçlayan parmakların bizi işaret etmesine neden olduklarına odaklanmalıyız.

Amerikan halkı tarafından az bilinen, fakat Suriyelilerin çok iyi bildikleri, Amerika'nın Suriye'ye şiddet içeren müdahaleleri, günümüzde İslami Devlet terör örgütü tehdidine karşı koyma yönünde, hükümetimiz tarafından alınması planlanan herhangi bir etkili tepkiyi karmaşıklaştıran, şiddetli İslam cihadı için elverişli bir ortam hazırlamıştır.

Amerikan halkı ve politika yapıcıları bu geçmişten habersiz oldukları sürece yapılacak ilave müdahaleler, durumu daha da karmaşıklaştırmaktan öte hiçbir işe yaramayacaktır. Dışişleri Bakanı John Kerry, bu hafta içinde yaptığı bir açıklama ile Suriye'de geçici bir ateşkes ilan etmiştir. Fakat Birleşik Devletlerin Suriye'deki gücü ve itibarı asgari seviyede olduğundan ve ateşkes, İslami Devlet ve El Nusra gibi ana savaşçıları kapsamadığından, en iyi olasılıkla bu ateşkes sallantılı bir ateşkes olmaya mahkûmdur.

Benzer şekilde Başkan Obama'nın Libya'ya artan askeri müdahalesi de (ABD, geçtiğimiz hafta içinde bir İslami Devlet terör örgütü eğitim kampına hava saldırısı düzenlemiştir), büyük bir olasılıkla radikalleri zayıflatmaktan ziyade güçlendirmekten başka hiçbir işe yaramayacaktır.

Tarihte bir dönüm noktası olarak nitelendirilen konuşmasını yaptığı 1957 yılında John F. Kennedy. Foto: Pinterest

New York Times dergisinin, 8 Aralık 2015 tarihli ön sayfa haberinde belirttiği gibi İslami Devlet terör örgütünün siyasi liderleri ve stratejik planlamacıları, bir Amerikan askeri müdahalesini provoke etmektedir. Onlar, deneyimlerine dayanarak, böyle bir müdahalenin kendi saflarına gönüllü savaşçıların akın etmesine neden olacağını, ılımlıların seslerini bastıracağını ve İslam dünyasının Amerika'ya karşı birleşmesini sağlayacağını çok iyi bilmektedirler.

Bu dinamiği anlamak için tarihe; özellikle de mevcut çatışmanın tohumlarına, Suriyelilerin bakış açısından bakmak zorundayız. Irak'ı işgal ettiğimiz 2003 yılından çok önce CIA (Central Intelligence Agency-Merkezi İstihbarat Teşkilatı), şiddet yanlısı cihatçılığı bir Soğuk Savaş silahı olarak beslemiş ve Birleşik Devletler ile Suriye ilişkilerinin içini zehirle doldürmüştür.

Bütün bu yapılanlar ülke içinde de tartışmalara neden olmuştur. Amcam Senatör John F. Kennedy (JFK), 1957 yılı Temmuz ayında, CIA tarafından Suriye'de düzenlenen başarısız

darbe sonrasında, Arap dünyasının kendi kendisini yönetme hakkını destekleyen ve Amerikan emperyalizminin Arap ülkelerinde faaliyetlerine son vermesini talep eden bir konuşma yapmıştır. JFK, tarihte bir dönüm noktası niteliğinde olan bu konuşması ile Eisenhower yönetimindeki Beyaz Ev'i, her iki siyasi partinin liderlerini ve Avrupalı müttefiklerimizi öfkeden deliye döndürmüştür.

Hayatım boyunca ve özellikle de Orta Doğu'ya sık sık yaptığım ziyaretler esnasında, sayısız Arap bana o konuşmanın, Birleşik Devletlerden bekledikleri idealizmi en net şekilde ifade eden açıklama olarak hatırladıklarını ifade etmişlerdir. Kennedy'nin yaptığı konuşma, İkinci Dünya Savaşı sonrasında bütün eski Avrupa kolonilerinin, kendi kendilerini yönetme hakkına kavuşmaları için, resmi bir söz verme niteliği taşıyan Atlantik Bildirisinde ifade edilen yüksek değerleri savunan ülkemizin, tekrar o değerlere dönmesi yolunda yapılan bir çağrıdır.

Franklin D. Roosevelt, eli çok güçlü olan Winston Churchill ve diğer müttefik liderlere, Birleşik Devletlerin faşizme karşı sürdürülen Avrupa savaşına desteğinin ön koşulu olarak, 14 Ağustos 1941 tarihinde Atlantik Bildirisini imzalatmıştır.

1948 yılında Dulles Kardeşler: Allen (solda) ve John Foster (sağda). Foto: Bettmann/Corbis

Fakat büyük ölçüde Allen Dulles ve dış politika entrikaları ile sık sık direkt olarak ulusumuzun siyaseti ile ters düşen CIA nedeniyle, Atlantik Bildirisinde ifade edilen idealist yola hiçbir zaman girilmemiştir. 1957 yılında büyükbabam Büyükelçi Joseph P. Kennedy, CIA'nin Orta Doğu'daki örtülü pis işlerini soruşturan gizli bir komitede görev almıştır. Büyükbabamın altında imzası olduğu 1956 tarihli Bruce-Lovett raporu (David Bruce ve Robert Lovett iki deneyimli devlet adamıdır), bütün Araplar tarafından bilinen, fakat görünürde, hükümetin inkâr politikasına inanan Amerikan halkının bilmediği, CIA'nin Ürdün, Suriye, İran, Irak ve Mısır'daki darbe komplolarını açıklamaktadır. Raporda CIA,

günümüzde dünyanın birçok ülkesinde görülen ve o zamanlar anlaşılmaz bir biçimde yayılmaya başlayan Amerikan aleyhtarlığına neden olmakla suçlanmaktadır.

Bruce-Lowett Raporu, bu tür müdahalelerin Amerikan etik değerlerine aykırı olduklarına işaret etmekte ve Amerika'nın uluslararası alandaki liderlik ve ahlaki otoritesini, Amerikan halkının bilgisi dışında tehlikeye attığını ortaya koymaktadır. Raporda bunun yanı sıra, CIA'nin başka yabancı ülkelerin aynı şeyleri bizim ülkemizde yapması durumunda bu tür müdahalelere karşı ne yapılması gerektiğini asla düşünmediği de ifade edilmektedir.

Bu geçmiş, George W. Bush, Ted Cruz ve Marco Rubio gibi modern müdahalecilerin, Orta Doğu milliyetçilerinin, bizden özgürlüklerimiz nedeniyle nefret ettiklerine yönelik kendi narsistik masallarını anlatırken gözden kaçırdıkları kanlı tarihtir. Oysa Arap milliyetçilerinin genel olarak bizden nefret etmelerinin nedeni kesinlikle bu değildir; onların bizden nefret etmelerinin asıl nedeni, kendi sınırları içinde o özgürlüklere, bir anlamda kendi ideallerimize ihanet etmemizdir.

Amerikalıların neler olup bittiğini gerçekten anlaması için aşağılık ve çıkarıcı, fakat çok az hatırlanan tarihin ayrıntılarını incelemek gerekmektedir. 1950'li yıllarda Başkan Eisenhower ve Dulles biraderler- CIA direktörü Allen Dulles ve Dışişleri Bakanı John Foster Dulles- Orta Doğu'yu Soğuk Savaşta tarafsız bölge olarak bırakma ve Arap ülkelerini Arapların yönetmesi yönündeki Sovyet antlaşma tekliflerini geri çevirmişlerdir.

Solda yazarın amcası Joseph P. Kennedy 1955 yılında. İki yıl sonra Büyükelçi Kennedy, CIA tarafından düzenlenen ve Orta Doğu'da Amerikan aleyhtarlığını kışkırtan operasyonları denetleyen gizli bir komitede görev yapmıştır. Aynı yıl, sağdaki fotoğrafta kardeşi Robert ile Senato'da icra edilen bir duruşmada görülen çiçeği burnunda Senatör John F. Kennedy Senato'da, benzer şekilde Eisenhower yönetimini, bölgede kendi kendini yönetme hakkını engellediği için yerden yere vuran "Emperyalizm- Özgürlüğün Düşmanı" başlıklı bir konuşma yapmıştır.

Bunun yerine, Allen Dulles tarafından Komünizm ile bir tutulan Arap milliyetçiliğine karşı, özellikle de Arapların kendi kendilerini yönetmesi hakkına karşı ve bu talepler petrol

ayrıcalıklarını tehdit ettiğinde, gizli bir savaş başlatmışlardır. Suudi Arabistan, Ürdün, Irak ve Lübnan'daki despotlara, Sovyet Marksizm tehlikesine karşı güvenilir bir panzehir olarak gördükleri muhafazakâr cihatçı ideolojilere sahip zalim hükümdarlara, gizlice Amerikan askeri yardımı pompalamışlardır.

Beyaz Ev'de, CIA planlama direktörü Frank Wisner ve Dışişleri Bakanı John Foster Dulles'in de katıldığı 1957 yılı Eylül ayında yapılan bir toplantıda, General Andrew J. Goodpaster tarafından alınan bir nota göre; Eisenhower CIA'ye verdiği tavsiyede, "Kutsal savaş özelliğini vurgulamak için mümkün olan her şeyi yapmalıyız" ifadelerini kullanmıştır.

CIA, Suriye'ye aktif olarak müdahalelerine, neredeyse kurulmasından (18 Eylül 1947) sadece bir yıl sonra, 1949 yılında başlamıştır. Suriyeli vatanseverler, Nazilere karşı savaş ilan etmiş, Vichy Fransa'sının sömürgeci yöneticilerini ülkelerinden atmış ve Amerikan modelini esas alan kırılğan bir laik demokrasi oluşturma becerisini göstermişlerdir.

Fakat 1949 yılı Mart ayında Suriye'nin demokratik yöntemlerle seçilen başkanı Shukri-al-Quwatli, bir Amerikan projesi olan ve Suudi Arabistan'daki petrol yataklarını Suriye üzerinden Lübnan limanlarına ulaştırmayı öngören Trans Arap Boru Hattını onaylamakta tereddüt göstermiştir.

Trans Arap Boru Hattı üzerinde uçuş. Foto: Wikimedia.

CIA tarihçisi Tim Weiner, *“Legacy of Ashes”* isimli kitabında, Al-Quwatli'nin Trans Arap Boru Hattını onaylamadaki isteksizliğine misilleme olarak CIA'nin, kendi elleriyle seçtiği eski bir hükümlü olan Husni al-Zaim'i iktidara getirdiği bir darbeyi anlatmaktadır. İktidara gelen Al-Zaim, henüz parlamentoyu dahi dağıtmadan, iktidarda kaldığı dört buçuk aylık süre içinde, vatandaşları onu azletmeden önce, Amerikan projesi boru hattını onaylamıştır.

CIA tarafından istikrarsızlaştırılan ülkede meydana gelen birkaç karşı darbe sonrasında Suriye halkı 1955 yılında, al-Quwatli ve Milli Partisini iktidara getirerek yeniden demokrasiyi denemiştir. Al-Quwatli hâlâ bir Soğuk Savaş dönemi tarafsız yaklaşımını korumaktadır, fakat iktidardan uzaklaştırılmasındaki Amerikan müdahalesi nedeniyle artık Sovyetlere daha yakındır. Bu tutumu da CIA Direktörü Dulles'in *“Suriye bir darbe için olgunlaşmıştır”* diyerek, iki darbe sihirbazı Kim Roosevelt ve Rocky Stone'u Şam'a göndermesine neden olmuştur.

İki yıl öncesinde Roosevelt ve Stone, İran'da demokratik yöntemlerle seçilen Cumhurbaşkanı Mohammed Mosaddegh'e karşı onun İran'ın, İngiliz petrol devi Anglo İran Petrol Şirketi (şimdiki adı British Petroleum) ile olan dengesiz sözleşmeleri yeniden müzakere etmeyi denemesi sonrasında düzenlenen bir darbeyi yönetmişlerdir. Mosaddegh, İran'ın 4,000 yıllık tarihinde seçimle iktidara gelen ilk lider ve gelişmekte olan ülkede popüler bir demokrasi destekçisidir.

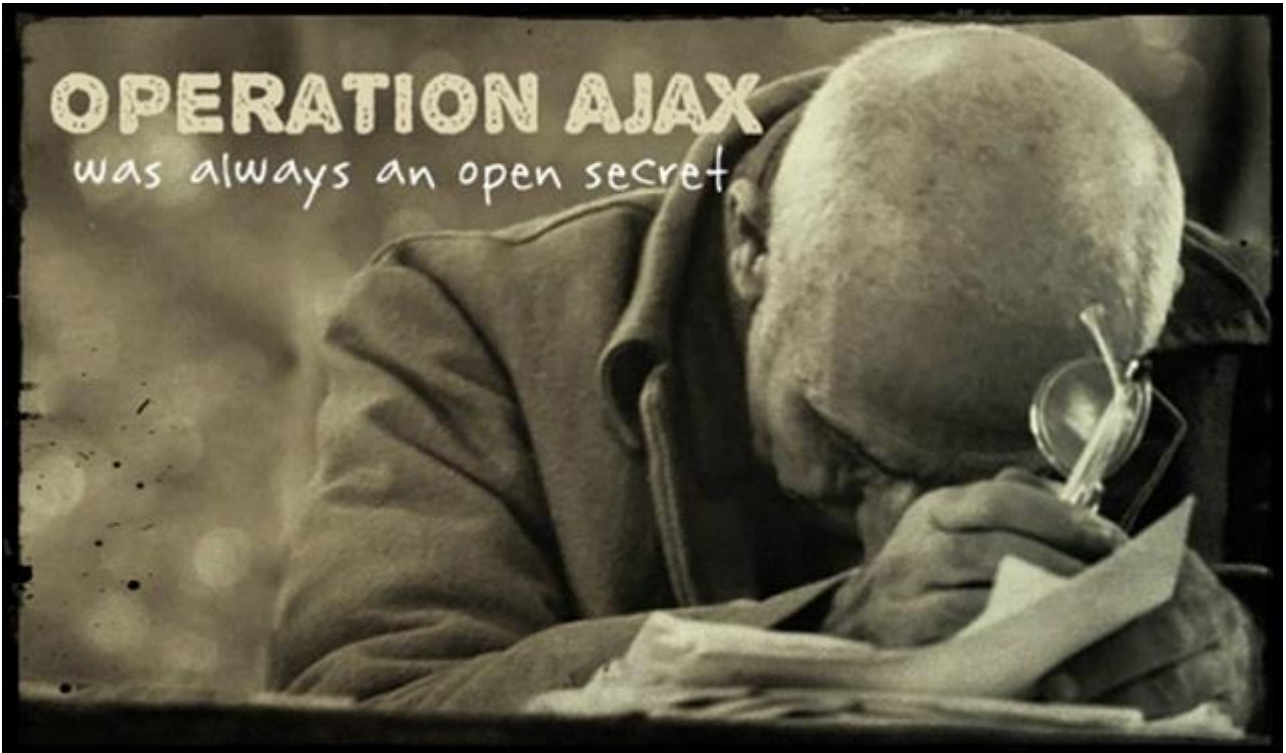

Büyük Üçlü: Josef Stalin, Franklin D. Roosevelt ve İngiltere Başbakanı Winston Churchill
1943 yılında Tahran Konferansında.
Foto: Democracy Chronicles.

Mosaddegh, İngiliz petrol devi British Petroleum ile birlikte hareket eden Birleşik Krallık istihbarat servisi tarafından düzenlenen darbe girişimi sonrasında, ülkedeki bütün İngiliz diplomatları sınır dışı etmiştir. Bununla birlikte Mosaddegh, danışmanlarının haklı olarak şüphelendikleri ve İngiliz komplosunda parmağı olan CIA elemanlarını da sınır dışı etmesi yönündeki tavsiyelerine karşı çıkararak ölümcül bir hata yapmıştır.

Birleşik Devletleri, İran'ın yeni demokrasisinde bir rol model olarak gören Mosaddegh, böylesine büyük hainlikleri ne yazık ki görememiştir. Dulles'in iğnemelerine rağmen Başkan Harry Truman, İngilizlerin Mosaddegh'i devirmek için planladıkları oyuna CIA'nin aktif olarak katılmasını yasaklamıştır.

Eisenhower ise 1953 yılı Ocak ayında iktidara geldiğinde, hiç vakit kaybetmeden Dulles'lerin tasmalarını çıkararak onları serbest bırakmıştır. Ajax Operasyonu ile Mosaddegh'in görevinden uzaklaştırılması sonrasında Stone ve Roosevelt, Birleşik Devletler petrol şirketlerinin çıkarlarını gözeterek Şah Rıza Pehlevi'yi iktidara getirmiştir. Fakat Pehlevi'nin, CIA desteğinde kendi insanlarına karşı uyguladığı ihtişamlı vahşet, 20 yıl sonra, en sonunda 1979 yılındaki İslami devrimi ateşlemiş ve bizim 35 yıllık dış politikamızın allak bullak olmasına neden olmuştur.

Ajax Operasyonu: Daima açık bir sırdı. Foto: Mohammad Mossadegh

John Prados tarafından kaleme alınan "Safe for Democracy: The Secret Wars of the CIA" kitabına göre; Ajax Operasyonunun büyük başarısı ile şımaran Stone, cebinde 3 milyon dolar ile 1957 yılında İslami militanları silahlandırarak harekete geçirmek ve Suriyeli üst

düzyey subaylar ve politikacılar, al-Quwatlı'nın demokratik yollarla seçilmiş laik rejimini iktidardan uzaklaştırmak maksadıyla rüşvet vermek üzere Şam'a gelir.

Cebindeki milyonlarca dolar ile Müslüman Kardeşler örgütüyle birlikte çalışan Rocky Stone, Suriye istihbarat başkanı, Genelkurmay Başkanı ve Komünist Parti başkanını ortadan kaldırmak ve Irak, Lübnan ve Ürdün'de, suçun Suriyeli Baasçılar üzerine yıkılacağı ulusal komplolar ve şiddetin kullanıldığı çeşitli provokasyonlar düzenlemek için entrikalar tasarlar.

Tim Weiner, "Legacy of Ashes" adlı kitabında, CIA'nin planının Suriye hükümetini istikrarsızlaştırmak ve hükümetleri zaten CIA'nin kontrolünde olan Irak ve Ürdün tarafından işgali için bir bahane yaratmak olduğunu ayrıntıları ile anlatmaktadır.

Guardian gazetesinde açıklanan, sonradan gizliliği kalkan CIA belgelerine göre; Kim Roosevelt, CIA tarafından yeni göreve getirilen kukla hükümetlerin, her şeyden önce "baskıcı önlemler ve keyfi iktidar uygulamalarına" dayanması gerektiği öngörüsünde bulunmuştur.

Çevirenin Notları: Yazı aslına sadık kalınarak çevrilmiştir. Orijinal metne aşağıdaki link üzerinden erişebilirsiniz.

Geçmişî hatırlayalım: Kısaca JFK olarak anılan Birleşik Devletler Başkanı John Fitzgerald Kennedy, 22 Kasım 1963 tarihinde Dallas eyaletinde vurularak öldürülmüştür. Kimse JFK'yi kimin öldürdüğünü kesin olarak bilmemektedir. Fakat resmî açıklamaya göre, Kennedy'nin katili olarak suçlanan Lee Harvey Oswald olaydan kısa bir süre sonra yakınlardaki bir sinemada polis tarafından tutuklanır.

Tutuklanmasından iki gün sonra eyalet hapisanesine polis eşliğinde götürülen Oswald, Jack Ruby adında biri tarafından vurularak öldürülür. Ruby daha sonra yargılanır ve cinayet suçundan ölüme mahkûm edilir. Temyize başvuran Ruby davası görülmeden bir hastalık nedeniyle hapisanede hayatını kaybeder.

Warren Komisyonu, 1964 yılında, Kennedy'i yalnız başına Oswald'ın öldürdüğünü açıklar ve 1979 yılında yapılan diğer bir kongre soruşturmasında CIA'nin Kennedy suikastı ile ilgili olduğu yönündeki iddialar hakkında bir kanıt bulunamadığı açıklanır.

Fakat bazıları bütün bunların örtülü bir operasyonun parçası olduğunu iddia etmektedir. Kennedy suikastı ile ilgili belgeler üzerindeki gizlilik, 26 Ekim 2017 tarihinde Trump yönetimi tarafından kaldırılır. Fakat Trump bir açıklama yapar ve bütün belgelerin açıklanmasının ulusal güvenliğe zarar vereceği gerekçesiyle son birkaç yüz sayfalık belgenin açıklanmadığını ifade eder.

Solda gazetecilere JFK'in katili olmadığını söyleyen Lee Harvey Oswald ve sağda çok yakın mesafeden vurulma anı. Foto: The Sun

Başkan Donald Trump daha sonra yaptığı bir açıklamada, kalan 300 kadar belgenin CIA dahil yetkili makamlara tarafından incelendikten sonra, hala yaşayanların isimleri ve adreslerini gizli tutmak kaydıyla, tamamını açıklayacağını ifade etmiştir.

Donald Trump, bu sözünü bugüne kadar yerine getirmemiştir...

[status draft]
[nogallery]
[geotag on]
[publicize off|twitter|facebook]
[category istihbarat]
[tags ARAP DOSYASI, Ercan Caner, Arap, Suriye]